

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska 1

Tema: Muntlig och skriftlig framställning

Koppling till styrdokument

Undervisningen i kursen Svenska 1 ska behandla muntlig framställning med fokus på mottagaranpassning, faktorer som gör en presentation intressant och övertygande, samt användning av presentationstekniska hjälpmedel. Skriftlig framställning av texter för kommunikation, språkriktighet, och grunderna i den retoriska arbetsprocessen behandlas också.

Kunskapskrav

Eleven ska kunna formulera sig och kommunicera i tal och skrift samt anpassa språket efter syften, mottagare och sammanhang. Eleven ska också kunna läsa och analysera skönlitteratur samt andra texter för olika syften.

Lärrarledda instruktioner

Introduktion till muntlig framställning (10 min)

- Förklara vad muntlig framställning innebär och dess betydelse i olika sammanhang.
- Ge exempel på olika typer av muntliga presentationer (exempelvis debatter, tal, föreläsningar).
- Diskutera vikten av att anpassa presentationen efter publiken.

Genomgång av retoriska verktyg (15 min)

- Introducera begrepp som ethos, pathos och logos.
- Analysera korta exempeltext och identifiera användningen av retoriska verktyg.
- Diskutera hur dessa verktyg kan användas för att förstärka ett budskap.

Skriftlig framställning av argumenterande text (15 min)

- Redovisa strukturen för en argumenterande text (inledning, argument, motargument, avslutning).
- Ge konkreta exempel på ämnen att skriva om och diskutera som klass.
- Genomgång av språkliga egenskaper som är viktiga i argumentation (klarhet, logik, språkriktighet).

Kritisk granskning av text (10 min)

- Presentera metoder för kritisk textgranskning (identifiera argument, styrka/svaghet, källkritik).
- Låt eleverna testa dessa metoder på en kort argumenterande text i grupper.
- Diskutera gruppernas reflektioner gemensamt.

Avslutning och sammanfattning (5 min)

- Sammanfatta vad som har tagits upp under lektionen.
- Besvara eventuella frågor och ge information om nästa lektion.
- Fördela hemläxan som avslut.

Aktivitet

Eleverna ska i par förbereda en kort muntlig presentation (3-5 minuter) om ett valt ämne kopplat till aktuell samhällsfråga, där de tillämpar de retoriska verktyg som lärdes ut under lektionen. Presentationen ska anpassas för en specifik målgrupp (exempelvis klasskamrater, lärare).

Beräknad tidsåtgång: 20 minuter.

Exit-ticket

- Vad betyder "muntlig framställning"?

Svar: Det är en form av kommunikation där man presenterar information muntligt inför publik.

- Nämn två viktiga delar i en argumenterande text.

Svar: Inledning och argument.

- Vad är ethos, pathos och logos?

Svar: Retoriska verktyg som påverkar hur ett budskap uppfattas av publiken.

- Hur kan man anpassa sin presentation?

Svar: Genom att överväga målgruppens intressen, förkunskaper och behov.

- Vilka är några metoder för kritisk granskning av texter?

Svar: Identifiera argument, styrkor och svagheter, samt kontrollera källor.

Hemläxa

Skriv en argumenterande text (minst 500 ord) där du tar ställning i en samhällsfråga och använder retoriska verktyg som lärdes under lektionen.

Fördjupningsuppgift

Elever som siktar mot A-betyg kan få i uppgift att utforska och analysera ett retoriskt framträdande av en känd talare, identifiera deras användning av retoriska tekniker och diskutera effekten av dessa i relation till målgruppen. Detta bör dokumenteras i en skriftlig rapport (minst 1000 ord).

Förslag för nästa lektion

Temat för nästa lektion: "Att skriva skönlitteratur". I nästa lektion kommer vi att fokusera på grunderna i skönlitterär skrivning, där vi diskuterar narrativa strukturer, karaktärsutveckling och språkliga stilmedel. Denna lektion är relevant eftersom den bygger vidare på den skriftliga framställningen och uppmuntrar eleverna att experimentera med kreativt skrivande. Kunskapskravet för att producera egna texter kommer att vara centralt i detta tema.

Förberedelser

- Förbered korta exempel på argumenterande texter för analys.
- Se till att det finns presentationstekniska hjälpmedel tillgängliga för demonstration.
- Göra en lista med aktuella samhällsfrågor för diskussion och presentation.

Tags: [Gymnasiet](#), [Svenska](#), [Svenska 1](#)